

Załącznik do Uchwały Nr XLV/365/2014
Rady Miejskiej w Prószkowie
z dnia 13 listopada 2014 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2015-2017

GMINA PRÓSZKÓW

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół działań które mają wspierać rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Działania te, mają na celu przywrócić rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się powinny nie tylko na dziecku ale na całej rodzinie.

Stosując ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy mieć na względzie min. prawo dziecka do:

- wychowania w rodzinie a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną,
- do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka,
- powrotu do rodziny,
- utrzymywania kontaktów z rodzicami,
- stabilnego środowiska wychowawczego,
- kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań, przekonań oraz zabawy i wypoczynku.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną zaspokajającą podstawowe potrzeby swoich członków a jednocześnie naturalnym środowiskiem rozwoju dzieci. Istotnym jest więc chronić rodzinę i pomagać jej w sytuacji gdy napotyka na trudności –szczególnie w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Ustawa koncentruje się wokół dobra dzieci, kładzie nacisk na wzmocnienie roli rodziny poprzez pracę z rodziną, pomoc rodzinie a dopiero w dalszej kolejności gdy te działania nie skutkują, wprowadza system pieczy zastępczej. Działania podejmowane przez samorząd skupiają się na skoncentrowaniu służb społecznych na działaniach profilaktycznych i pomocowych.

Liczbę wydanych decyzji, typy rodzin oraz najczęściej występujące problemy z jakimi borykają się mieszkańcy gminy zawierają niżej zamieszczone tabele:

Liczba wydanych decyzji w 2013r.

Liczba wydanych decyzji w roku	pomoc społeczna	świadczenia rodzinne, fun. alim.	dotatki mieszkaniowe	stypendia socjalne
2010	440	431	14	27
2011	480	500	16	25
2012	640	438	8	22
2013	624	517	9	31
do 06/2014	329	177	5	31

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2013r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	
	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM:	147	314
rodziny wielodzietne	12	67
rodziny niepełne	15	50
rodziny emerytów i rencistów	70	99
Pozostałe	50	98

Powody przyznania pomocy w 2013r.

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	12	21
potrzeba ochrony macierzy.	12	66
Bezrobocia	56	178
Bezdomność	4	4
Niepełnosprawność	38	68
długotrwała lub ciężka choroba	86	151
Bezradność w sprawach op.wych.	15	57

Powody przyznania pomocy do 30.06. 2014r.

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	15	25
potrzeba ochrony macierzy.	13	80
Bezrobocia	46	131
Bezdomność	4	4
Niepełnosprawność	40	69
długotrwała lub ciężka choroba	71	128
Bezradność w sprawach op.wych.	10	33

Rodzina, której cechą charakterystyczną jest bezradność nie spełnia podstawowych zadań, które należą do jej istoty: nie zapewnia odpowiedniego klimatu emocjonalnego dla zaspokojenia potrzeb psychicznych, nie zaspokaja potrzeb materialnych. Najistotniejszymi skutkami marginalizacji i wykluczenia społecznego

takich rodzin jest brak motywacji do samorozwoju, trudności wychowawcze, poczucie niższości, konflikty rodzinne, zanik ambicji, brak motywacji do dalszej nauki.

Zgodnie z artykułem 191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: -10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,-30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, -50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy.

Gmina w 2013 roku poniosła koszty związane z umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej w wysokości 446,00zł.

Do 30.06/2014r. kwota ta wyniosła 410,00zł.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonuje zespół interdyscyplinarny którego zadaniem jest koordynacja działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez diagnozę problemu, podejmowanie działań w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w środowisku lokalnym.

W 2013r. w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowano działania mające na celu ochronę ofiar przemocy. W ramach prac zespołu interdyscyplinarnego prowadzono procedurę „niebieskiej karty” u 10 rodzin. Odkonano się 10 posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego oraz 21 posiedzeń grup roboczych.

W środowiskach dotkniętych przemocą, objętych procedurą „ Niebieskie karty” na bieżąco monitorowano sytuację, udzielano pomocy i wsparcia a członkowie zespołu w celu poprawy jakości swojej pracy uczestniczyli w szkoleniach podnoszących ich kompetencje.

Zespół interdyscyplinarny współpracuje z szeregiem instytucji zajmujących się problemem przemocy.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 określa główne cele i zadania do realizacji. Działania te wpisują się w zapisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta nakłada obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-

wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej na jednostki samorządu terytorialnego. Ustawa koncentruje się wokół dobra dziecka i rodziny.

Prawidłowo funkcjonującej rodzinie może zagrażać szereg czynników wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Rodzina nie potrafi sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci oraz rozwiązywać skutecznie problemy i sytuacje kryzysowe. Często problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Głównymi problemami które dezorganizują rodzinę to alkoholizm, narkomania, przemoc, bezrobocie, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza.

Celem polityki rodzinnej jest wspieranie i ukierunkowana pomoc na przezwyciężenie trudnej sytuacji i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji jak i wsparcie finansowe, stąd założeniem programu jest wspieranie rodziny naturalnej na etapie pojawiania się problemu i eliminowanie sytuacji w których mogłoby dojść do sytuacji kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Podstawa prawna.

Program określa zadania wynikające min. z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej(Dz. U. nr 149 poz.887), ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 poz. 182 z późn. zm.), ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.), ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2012 poz. 1356 z późn. zm.).

Cel główny

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe

- podejmowanie działań profilaktycznych umacniających rodzinę, zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- organizowanie różnorodnych form integracji rodziny ze społecznością lokalną.

Zadania do realizacji	Osoby, instytucje, partnerzy, odpowiedzialne za realizację
Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniem, motywowanie do podjęcia leczenia, terapii ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi	MOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Zespół interdyscyplinarny, Oświata
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania dysfunkcji, podjęcia leczenia	MOPS, Zespół interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacji psychologicznej
Pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, wzmocnienie poczucia odpowiedzialności, dostarczenie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich	MOPS, Oświata, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia, Punkt konsultacji Psychologicznej. MOPR
Realizacja zadań związanych z przemocą w rodzinie, zapobieganie szerzeniu się patologii wśród dzieci i młodzieży	MOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Kultury i Sportu, Zespół Interdyscyplinarny, Placówki Oświatowe, Policja
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej / min. dożywianie dzieci, stypendia/	MOPS
Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	MOPS
Organizowanie czasu wolnego	MOPS, Ośrodek Kultury i Sportu, świetlice wiejskie. Oświata,
Praca z rodziną, poradnictwo specjalistyczne	MOPS, punkt konsultacji psychologicznej, oświata
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej	MOPS

Udzielanie pomocy rodzinom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej	MOPS,PUP
Spotkania rodzin mające na celu integrację, umacnianie więzi rodzinnych, wymianę doświadczeń	MOPS, Ośrodek Kultury i Sportu, Oświata

Adresaci programu

Rodziny wychowujące dzieci z terenu Gminy przeżywające trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, rodziny dotknięte przemocą, problemem uzależnień.

Źródła finansowania

Środki na realizację programu pochodzić będą z budżetu gminy, dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej.

Monitoring programu

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację działań ocenę ich skuteczności. Będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań. Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z instytucjami zajmującymi się pracą na rzecz rodzin oraz ochrony rodzin.

Program zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Celem osiągnięcia jak najlepszych rezultatów konieczne jest zaangażowanie wszystkich podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. Niezbędne jest więc systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka, poczucia jego bezpieczeństwa, ograniczenie patologii oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia.